

Handlingsplan för trygghet och säkerhet i Tyresö kommun

Beslutsdatum	KF 2023-11-23	Dokumenttyp	Plan
Beslutad av	Kommunfullmäktige	Dokumentägare	Säkerhetschefen
Diarienummer	2023/KS 0304	Giltighetstid	2023-2026

Innehållsförteckning

1	Grunder.....	4
2	Mål och inriktning för trygghet och säkerhetsarbetet.....	5
3	Ansvar och omfattning.....	6
4	Grundprinciper.....	7
5	Säkerhetsorganisation och samverkan	8
6	Brottsförebyggande arbetet.....	9
7	Informationssäkerhet	13
8	Samarbete med polismyndigheten	15
9	Södertörns brandförsvarsförbund	16
10	Hantering av olika händelser	16
11	Civilt försvar	20
12	Utbildning	22
13	Kommunikation och information.....	23
14	Prioriterade uppgifter 2023-2026	23
15	Uppföljning	25

1 Grunder

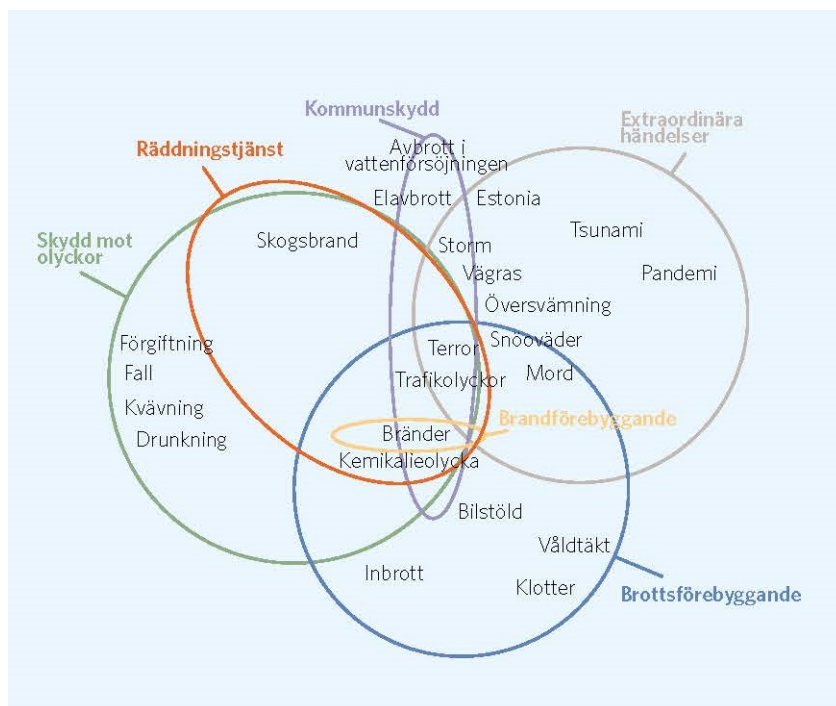
En trygg och säker kommun är en viktig del av kommunens kvalitet.

Tyresö kommuns säkerhetsarbete har som syfte att skapa trygghet och säkerhet för kommunens medborgare, för medarbetare och de som vistas i kommunen samt för vår miljö och vår egendom. I trygghets- och säkerhetsarbetet ingår bland annat internt skydd, personsäkerhet, säkerhetsskydd, informationssäkerhet, brottsförebyggande arbete, lagstadgade krav om planering för att förebygga brand och andra typer av olyckor samt extraordinära händelser och civilt försvar.

Olyckor och skador innebär kostnader för kommunen både direkt i form av åtgärder för att hantera händelsen och indirekt i form av stillestånd i verksamheten. Förutom ekonomisk skada kan förtroendekapital gå förlorat om kommunen inte tagit sitt säkerhetsansvar.

Trygghet och säkerhet är ett paraplybegrepp för kommunens samlade arbete med skydd mot oönskade händelser, det vill säga mot kriser, olyckor och brott som drabbar människor, egendom, miljö eller samhällsfunktion.

Arbetet sträcker sig längs hela skalan från frekventa händelser som påverkar ett fåtal människor till ovanliga händelser som drabbar hela eller delar av samhället.

För att få ett samlat grepp om arbetet inom Tyresö kommuns trygghet och säkerhetsarbete i kommunens förvaltningar och bolag, anges inriktning och grundprinciper för detta i Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2023-2026.

Denna handlingsplan, som är ett övergripande styrdokument, konkretiseras genom riktlinjer och/eller rutiner som anger vad som gäller för Tyresö kommun inom områdena

- brottsförebyggande arbete
- informationssäkerhet
- krisberedskap
- civilt försvar
- skydd mot olyckor
- säkrad dricksvattenförsörjning
- trafiksäkerhet
- fysisk säkerhet
- personsäkerhet
- säkerhetsskydd
- riskhantering med internkontroll
- brandskyddsarbete

Riktlinjer och rutiner ska ses över varje år och vid behov revideras. Enhetsrelaterade behov av kompletteringar av riktlinjerna utarbetas av respektive enhet och fastställs av förvaltningschef eller enhetschef.

Handlingsplanen för trygghet och säkerhet i Tyresö kommun ska gälla från och med fullmäktiges antagande av planen och till och med 2026-12-31 och ersätter Handlingsplan fastställd av kommunfullmäktige 2019-09-05.

2 Mål och inriktning för trygghet och säkerhetsarbetet

Kommunen ska

- vara en säker och trygg kommun för invånarna och de som vistas i kommunen
- säkerställa en väl fungerande verksamhet inom kommunen och i dess bolag, med så få störningar och egendomsförluster som möjligt
- genom ett aktivt och effektivt säkerhetsarbete bidra till god ekonomi för kommunen och de kommunala bolagen
- verka för att öppenheten i kommunens verksamheter förblir så stor som möjligt utan att säkerheten eftersätts
- ha en god beredskap inför och förmåga att hantera extraordinära händelser och ytterst krig
- arbeta för färre oönskade händelser och minska konsekvenser av sådana händelser
- arbeta för en riskbaserad skyddsnivå för kommunens informationsbehandling, grundat i fyra perspektiv; Riktighet, Tillgänglighet, Konfidentialitet och Spårbarhet

- genom ett inbyggt dataskyddsarbete och dataskydd som standard säkerställa följsamhet med våra medborgares mänskliga fri- och rättigheter, i kommunens informationsbehandling
- genom omvärldsbevakning hålla sig uppdaterad inom området trygghet och säkerhet.

3 Ansvar och omfattning

Alla medarbetare i Tyresö kommuns förvaltningar och bolag ska aktivt arbeta för ökad trygghet och säkerhet.

Kommunfullmäktige beslutar om handlingsplan för trygghet och säkerhet.

Kommunstyrelsen är ytterst ansvarig för att trygghets- och säkerhetsarbetet bedrivs på ett effektivt sätt inom kommunen och svarar för att fastställa kommungemensamma riktlinjer.

Respektive nämnd/styrelse är ansvarig för att trygghets- och säkerhetsarbetet bedrivs enligt denna handlingsplan och är därmed ansvariga för säkerheten inom sitt verksamhetsområde.

Förvaltningschefen/VD ska organisera trygghets- och säkerhetsarbetet inom förvaltningen/bolaget samt ansvara för ledning och uppföljning.

Verksamhetsansvarig, på alla nivåer, är ansvariga för säkerheten inom sitt område och ska själva avsätta de resurser som krävs för att handlingsplan, riktlinjer och rutiner följs.

Handlingsplanen omfattar alla verksamheter som bedrivs av Tyresö kommun och dess bolag.

Handlingsplanen ska i lämpliga delar även gälla för alla tjänster och produkter som tillhandahålls av Tyresö kommuns verksamheter och bolag.

Varje verksamhet ska utifrån denna handlingsplan analysera tryggheten och säkerheten inom sitt område och utforma den i balans med medborgarnas krav på öppenhet och tillgång till kommunens verksamheter.

Södertörns brandförsvarsförbund och Lokalpolisområde Nacka stödjer förebyggande i syfte att förbättra förmågan att hantera oönskade händelser.

4 Grundprinciper

Förebyggande

- Trygghet och säkerhetsarbetet omfattar alla verksamheter.
- Trygghet och säkerhetsarbetet ska bedrivas i överensstämmelse med lagar, föreskrifter, regler och instruktioner som fastställts av myndigheter eller som i övrigt avtalats mellan parterna på arbetsmarknaden.
- Trygghet och säkerhetsarbetet ska vara gränsöverskridande mellan kommunens olika delar och genomföras i samverkan med andra berörda organisationer.
- Personsäkerheten ska alltid prioriteras högst.
- Kommunen ska vara förberedd på att hantera kriser oavsett omfattning på alla nivåer i organisationen.
- Förebyggande insatser som ökar robustheten för samhället prioriteras.
- Risk- och sårbarhetsanalyser och riskinventeringar ska göras minst en gång per år på alla arbetsplatser i samband med verksamhetsplanering.
- Utarbetandet av riktlinjer och rutiner som är lagstadgade eller har störst betydelse för den samlade verksamheten ska prioriteras.
- Alla anställda ska få regelbunden utbildning och information om kommunens trygghets och säkerhetsarbete.
- Säkerheten ska beaktas vid all planering som berör allmänheten.
- Kommunen ska ha ett väl anpassat försäkringsskydd.
- Säkerhetsskyddsanalys ska göras/revideras varje år

Verkställande

- Trygghet och säkerhetsarbetet ska ske systematiskt genom en ständig uppföljning och analys, en balanserad avvägning mellan risker och säkerhetsåtgärder.
- Upprätthållandet av samhällsviktig verksamhet och infrastruktur ska så långt som möjligt säkerställas.
- Krisledningsorganisationen ska snabbt kunna aktiveras.
- Övergripande beslut ska fattas och nödvändiga prioriteringar göras vid en extraordinär händelse.
- Krisledning och samordning ska ske med tillräcklig uthållighet.
- Utsatta kommuninvånare med flera ska kunna omhändertas.
- Anställda, kommuninvånare och media ska ges tillräcklig och korrekt information vid en krissituation.
- Skador och incidenter ska rapporteras enligt kommunens gemensamma skade- och incidentrapporteringsrutin.
- Effekterna av oönskade händelser ska i första hand förhindras och i andra hand begränsas.
- Anställda ska ha en trygg arbetssituation.

- Kommunen ska driva och delta i verksamheter som kan påverka attityder och beteenden som bidrar till ökad trygghet och säkerhet bland kommunens invånare.
- Servicenivån med hög kvalitet och säkerhet ska bibehållas.

5 Säkerhetsorganisation och samverkan

För samordning och som stöd till förvaltningar och bolag finns i kommunen en säkerhetsenhet med säkerhetschef, brottsförebyggande strateg, informationssäkerhetssamordnare, beredskapssamordnare, dataskyddsombud och dataskyddssamordnare. Säkerhetsenheten ansvarar för utarbetande av förslag till övergripande dokument och riktlinjer, utveckling av modeller och metoder inom trygghets- och säkerhetsområdet och utgör stöd till verksamheterna.

I Tyresö kommun ska finnas en säkerhetsorganisation och olika riskhanteringsgrupper som samordnar trygghets- och säkerhetsarbetet inom kommunens verksamheter, bolag och mot kommuninvånare.

Till varje förvaltning, kontor samt bolag ska det kopplas en person som har uppdraget som säkerhetssamordnare och eller dataskyddssamordnare och är behjälplig med att utveckla och administrera arbetet kring risk- och säkerhetsfrågor och eller dataskydd.

Trygghets- och säkerhetsarbetet ska på förvaltningsnivå integreras i den befintliga organisationen och säkerhets-/dataskyddssamordnare ska rapportera till förvaltningschef.

Säkerhets-/dataskyddssamordnare ska initiera, samordna, stödja, följa upp, ge råd och tillhandahålla kunskap och kompetens till de kommunala verksamheterna inom området trygghet, säkerhet och dataskydd.

På varje arbetsplats/enhet ska det finnas minst ett säkerhetsombud för lokalt arbete med trygghet och säkerhetsfrågor.

För arbetet inom kommunens geografiska område finns en samverkansgrupp som träffas varje vecka där, förutom säkerhetsenheten och säkerhetssamordnare, representanter från olika myndigheter och verksamheter inom kommunen deltar. Gruppen förväntas utifrån sin kompetens bidra till effektivt trygghets- och säkerhetsarbete med hög kvalitet.

Gruppen ska tillsammans, utifrån aktuell gemensam lägesbild initiera, samordna och ge stöd för ett breddat arbete i samverkan.

En grupp för arbete med RSA- risk och sårbarhetsanalyser- är etablerad sen några år och träffas minst 2 ggr per år. Här ingår arbete med risk- och sårbarhetsanalyser, förebyggande insatser, utveckla rutiner och arbetsmetoder, initiera utbildningar och föreläsningar. Här ingår även att lyfta gemensamma frågor före och under en extraordinär eller allvarlig händelse.

POSOM (en organisation för psykosocialt omhändertagande) finns etablerat med deltagare från kommunala förvaltningar, regionen, Tyresö församling, polisen, räddningstjänsten och Frivilliga Resursgruppen (FRG)

Samverkan Stockholmsregionen (SSR), där en rad aktörer tillsammans med Tyresö kommun deltar, har de senaste åren arbetat med att stärka samverkan och samordna regionens resurser för att förebygga och minimera oönskade effekter av kända eller plötsliga händelser, olyckor eller kriser. Med ett gemensamt förhållningssätt etableras en snabb och samordnad krisberedskap och informationshantering, användning av befintliga resurser effektiviseras och vi skapar ett proaktivt förhållningssätt. Detta gäller vid såväl förväntade stora händelser som vid plötsligt inträffade kriser.

En gemensam målbild 2023-2026 har arbetats fram avseende aktörsgemensamt arbete.

6 Brottsförebyggande arbetet

Tyresö kommun ska arbeta långsiktigt med brottsförebyggande arbete och i samverkan med andra aktörer för att öka tryggheten och minska dess skadeverkningar. Samverkan såväl inom kommunorganisationen som med andra aktörer är nödvändig för att få goda resultat av det förebyggande arbetet. Forsknings- och kunskapsbaserade arbetsmetoder ska användas, så långt det är möjligt.

Under 2023 har lagen om kommuners brottsförebyggande ansvar börjat gälla – ”kommuner mot brott”. Det brottsförebyggande arbetets struktur förhåller sig till lagtexten. Tyresö kommun ska ha en aktuell lägesbild, analysera orsaken vid identifierade problem och ta fram en åtgärdsplan. Kommunen arbetar sedan flera år tillbaka med detta genom:

- löpande i mötesformen ”gemensam lägesbild”
- samverkansöverenskommelse med polis
- platssamverkan Ett tryggare Granängsringen
- kommunens ordinarie omvärldsbevakning, risk- och sårbarhetsanalys och måldelningsarbetet.

Det brottsförebyggande arbetet leds av kommunstyrelsen.

Kommunledningsgruppen agerar strategiskt råd i brottsförebyggande frågor. Vid identifierade behov av t.ex. platssamverkan kan styrgrupp för detta skapas utöver kommunledningsgruppen, som exempelvis arbetet Ett tryggare

Granängsringen. Information från övriga styrgrupper eller strategiska forum rapporteras till kommunledningsgruppen.

Det brottsförebyggande arbetet ska ske i alla förvaltningar och följas upp i målarbetet och i ordinarie uppföljning, dvs identifiera, kartlägga, arbeta med och följa upp risk- och skyddsfaktorer och brottslighet.

Det brottsförebyggande arbetet förhåller sig till nationella strategier, så som Tillsammans mot brott - ett nationellt brottsförebyggande program Skr. 2016/17:126, samt andra nationella och regionala strategier som nämns nedan.

Tyresö kommun ska arbeta preventivt mot **alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel** utifrån den nationella strategin ”En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar 2022–2025.”

Alla förvaltningar i Tyresö kommun ska arbeta förebyggande mot **våld** med utgångspunkt i regeringens strategi och åtgärdsprogram ”Makt mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid” med målen: Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld. Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn.

- Effektivare brottsbekämpning.
- Förbättrad kunskap och metodutveckling.
- Samt Operation kvinnofrids strategi för att förebygga och bekämpa våld i Stockholms län 2020-2026.

Alla kommunala verksamheter ska:

- veta hur och till vem man hänvisar vid upptäckt av våld.
- verka för att den som utsätter någon för våld ska förändra sitt beteende
- verka för minskad polarisering, stärkt demokrati, ökad jämställdhet och allas lika värde och meningsfullhet.
- kunskapshöjas om vad våld är och om våldets olika uttryck

I vissa av kommunens verksamheter¹ ska alltid frågor ställas om utsatthet för våld och våldsutövande anpassat utifrån målgrupp och verksamhet.

För all verksamhet som underordnas arbetsmarknads- och socialnämnden samt äldre- och omsorgsnämnden, och definieras som socialtjänst då verksamheten huvudsakligen arbetar utifrån socialtjänstlagen (2001:453) finns särskilda bestämmelser med omfattande ansvar inom områdena våld.²

---

¹ Verksamheter som hanterar ärenden i direktkontakt med kommuninvånare, t.ex. handläggning inom socialtjänsten, hälsosamtal, brukarärenden m.fl.

² Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer, HSLF-FS 2022:39

- Socialnämndens ansvar för planering och styrning av arbete med våld omfattar bland annat krav på mål och måluppfyllelse, ansvarsfördelning och rutiner (saknas idag)
- Kompetens för uppgifter inom socialtjänsten
- Socialnämndens utredning av våldsutsatta vuxna
- Socialnämndens utredning av våldsutsatta barn och barn som bevittnat våld. (Kommande lagstiftning kommer ha stor betydelse och omfattande konsekvenser)³

Socialnämndens insatser omfattar bland annat kartläggning av och analys av huruvida utbudet av insatser motsvarar behoven i kommunen, kunskapsbaserade insatser och hänsynstagande till särskild utsatthet och särskilt sårbara grupper som omfattar hela socialtjänstens verksamhetsområden, vilket gäller både våldsutsatta och våldsutövare.

Enligt socialtjänstlagen (2001:453, §11) ska [hela] socialnämnden särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Det innebär att socialtjänstens samtliga verksamheter ska beakta erfarenheter av våldsutsatthet vid utredning och bedömning av den enskildes stöd- och hjälpbehov.

Inriktningen för Tyresö kommuns förebyggande arbete är:

- Att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer.⁴
- Att säkerställa att särskilt sårbara grupper och individer får lika rätt till delaktighet, meningsfullhet, inkludering och stöd.
- Att samverka internt och externt, på verksamhets- och individnivå, t.ex. medborgare/vårdnadshavare, för att uppnå bästa möjliga effekt på de förebyggande insatserna.
- Att främja lokalt engagemang, så som grannsamverkan och samarbeten med föreningslivet
- Informationsdelning och spridning för att synliggöra hjälp och stöd som finns tillgängligt samt öka kunskapen kring olika brottskategorier.
- Att minska den skadliga alkohol- och tobakskonsumtionen.
- Att motverka narkotika- och dopninganvändning samt tillgång.

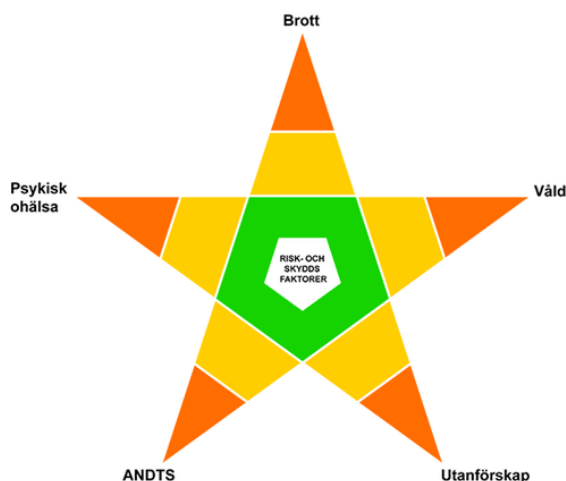
Tyresö kommun arbetar utifrån preventionsstjärnan. Preventionsstjärnan, som visas i bild nedan, synliggör på ett bra sätt hur förebyggande insatser och aktiviteter påverkar varandra. Universella förebyggande aktiviteter, som riktar

---

³ ”Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende” S2022/03649

⁴ ”Riskfaktorer är faktorer som ökar risken för ett utfall, till exempel att barn och unga ska börja använda eller få problem av alkohol, narkotika, tobak eller spel om pengar. Skyddsfaktorer är faktorer som skyddar människor från ohälsa kopplad till olika levnadsvanor och dämpar effekten av riskfaktorer.” (Folkhälsomyndigheten)

sig till en större massa och som symboliserar mitten av stjärnan, har potential att positivt påverka flera olika spetsområden, vilket motsvarar stjärnspetsarna.

Preventionsstjärnan. Foto.

Målet för Tyresö kommun är att:

- Minska antalet brott.
- Öka tryggheten.
- Minska direkta och indirekta skadliga effekter och brottslighet av alkohol, narkotika, tobak, dopning och spel.

Allt förebyggande arbete ska genomföras av:

- Barnperspektivet där barnens rättigheter och möjligheter, utifrån barnrättslagen, sätts i centrum.
- Ett normkritiskt perspektiv, för att ge alla, oavsett könstillhörighet och sexuell läggning, lika möjligheter.
- Mångfaldsperspektivet, där individer med olika förutsättningar och bakgrund tillmäts samma betydelse.

Arbetet efterföljs av strategier, handlingsplaner och rutiner för olika inriktningar och målgrupper. Brottsförebyggande strategi mot kriminalitet bland unga antogs 2021 och förtydligar det universella preventiva arbetet riktat mot unga. Ett förebyggande arbete inom målgruppen unga gynnar samhället i stort och minskar skadliga effekter om missbruk, kriminalitet och ohälsa bromsas i tidigt skede.

Ett identifierat område att arbeta med är Granängsringen varför platsamverkan Ett tryggare Granängsringen har verkat sedan 2019. Till det arbetet finns en projektplan med mål samt tillhörande åtgärdsplan.

Kommunala förskolor och skolor har ett gemensamt förvaltningsövergripande likabehandlingsarbete där världsperspektiv beaktas. Kommunala skolor, gymnasium och vuxenutbildning har en våldsförebyggande handlingsplan för att förebygga olika typer av våld i tidigt skede.

Det brottsförebyggande arbetet följs upp och redovisas i samband med årsredovisningen, såväl på respektive förvaltning som i summerad bilaga om brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete i Tyresö kommun.

7 Informationssäkerhet

Informationssäkerhet

Den digitala utvecklingen går i en rasande takt och hastigheten bara ökar. Rätt hanterad kan digitaliseringen bidra till att skapa en effektivare och mer innovativ välfärd. Med det sagt ska vi inte glömma bort vikten av att upprätthålla kvalitén på informationen i våra analoga tjänster.

En hörnsten i informationssamhället är att informationsbehandlingen utförs på ett säkerhet sätt, inom informationssäkerhet innebär det i korthet att informationen som behandlas i samhällstjänsten håller förväntad kvalitet inom perspektiven;

Konfidentialitet: Informationen är endast tillgänglig för behöriga.

Riktighet: Informationen ska vara tillförlitlig, korrekt och fullständig för att uppnå avsedd effektnytta⁵.

Tillgänglighet: Information är tillgänglig på ett sätt som säkerställer kontinuerlig avsedd effektnytta över tid.

Spårbarhet: Utifrån förutbestämt behov kunna spåra källan (individ, IT-tjänst, etc.) med tillgång till och eventuell påverkan på data/informationen.

I korthet är målsättningen med informationssäkerhetsarbetet att säkerställa verksamhetens informationsbehandling ur dessa fyra perspektiv. Arbetet med informationssäkerhet styrs övergripande från kommunens Informationssäkerhetspolicy. En reviderad version antogs av kommunfullmäktige 2021 som beskriver kommunens mål och inriktning för informationssäkerhetsarbetet.

Samtlig personal och förtroendevalda inom Tyresö kommun och dess bolag, samt upphandlade leverantörer som använder kommunens informationstillgångar är skyldiga att känna till och följa kommunens policy, riktlinjer och rutiner inom informationssäkerhet.

Policyn har under 2022 och 2023 konkretiserats genom tillkommande och uppdaterade styrdokument, bland annat för hur användare ska agera för att behålla en god informationssäkerhet i den dagliga kommunala verksamheten.

Ett viktigt arbete kring informationssäkerhet är utbildning och uppföljning av riktlinjer samt instruktioner i alla verksamheter. Samtliga informationssystem

---

⁵ Effektnytta, kan exempelvis vara medborgarnytta med en digital tjänst eller den nytta som ett dokument ska utgöra i verksamheten.

ska vara identifierade och förtecknade. Av förteckningen ska framgå vem som är systemägare och informationsägare. Detta dokumenteras i systemförvaltarplanen.

Integritetsskydd

Personuppgifter är den skyddsvärda informationstillgång som är störst i kommunens verksamhet. Målet med kommunens dataskyddsarbete är att säkerställa följsamhet med våra medborgares mänskliga fri- och rättigheter, i kommunens informationsbehandling. Behandlingen av personuppgifter regleras i dataskyddslagstiftningen, där dataskyddsförordningen (GDPR) är tongivande. Varje nämnd är personuppgiftsansvarig och är där med ytterst ansvarig för sin personuppgiftsbehandling.

Av artikel 5 i GDPR följer de övergripande principer som gäller för behandling av personuppgifter, nedan återgivet i korthet;

Principer för behandling av personuppgifter

Vid behandling av personuppgifter ska följande gälla;

- Uppgifterna ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade.
- Uppgifterna ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål.
- Uppgifterna ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas.
- Uppgifterna ska vara riktiga och om nödvändigt uppdaterade.
- Uppgifterna får inte förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas.
- Uppgifterna ska behandlas på ett sätt som säkerställer lämplig säkerhet för personuppgifterna.
- Den personuppgiftsansvarige ska ansvara för och kunna visa att ovan punkter efterlevs.

Cybersäkerhet

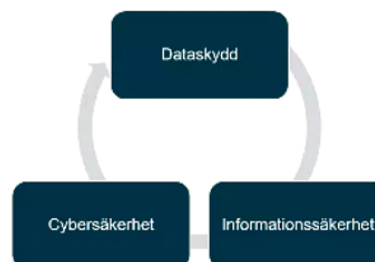

Bild 7.0 Relationen Informationssäkerhet, Dataskydd och Cybersäkerhet

”Personuppgifter är den skyddsvärda informationstillgång som är störst i kommunens verksamhet”⁶. Följaktligen är kommunens personuppgiftsbehandling en viktig källa till kravställning i kommunens informationssäkerhetsarbete, om än inte uteslutande.⁷

I informationssäkerhetsarbetet kommer krav att identifieras utifrån de fyra dimensionerna; Konfidentialitet, Riktighet, Tillgänglighet och Spårbarhet. Riskerna som kan behöva minimeras eller elimineras, kan komma från en lång rad av områden såsom tekniska kvalitetsbrister, missförstånd, olyckshändelser eller antagonistiska hot.

Skyddsåtgärderna realiserar i två huvudtyper av åtgärder;

- Tekniska; såsom behörighetskontroll genom BankID och backuptagning.
- Organisatoriska; såsom dokumenterade rutiner och utbildningar.

De tekniska och organisatoriska skyddsåtgärderna ger slutligen den motståndskraft, uthållighet och återhämtningsförmåga som utgör kommunens cybersäkerhetsförmåga. Denna relation visualiseras på högsta nivån i bild 7.0.

Utifrån det förändrade geopolitiska läget ökar också behovet och förväntningarna på kommunen att upprätthålla en god cybersäkerhetsförmåga, relativt kommunens samhällsviktiga uppgifter. Lagstiftaren tydliggör dessa förräntningar på utpekad kommunal verksamhet exempelvis genom NIS-direktivet som ställer krav på säkerhet i nätverk och informationssystem.⁸ Under 2024 kommer direktivet att ersättas av direktiven NIS2 och CER, med ytterligare omfång av krav. Arbetet med informationssäkerhet realiserad i cybersäkerhetsförmåga är ett fundament för att vara följsam med de befintliga och tillkommande behoven och kraven.

8 Samarbete med polismyndigheten

Som en del i den nya polisorganisation, som trädde i kraft 2015, tecknas en samverkansöverenskommelse tillsammans med polisen. Överenskommelsen följs upp och revideras vart annat år och beskriver vilka områden som man ska prioritera i arbetet med kommunerna. Övergripande för områdena gäller ökad trygghet i samhället.

---

⁶ Utdrag från ingressen under Integritetsskydd

⁷ Andra kravdrivande källor för informationssäkerhetsarbetet är exempelvis samhällskritiska tjänster och säkerhetsskydd

⁸ Den 14 december 2022 beslutades direktiven om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen (NIS 2) och om kritiska entiteters motståndskraft (CER). Direktiven ska börja tillämpas den 18 oktober 2024. Den 23 februari 2023 fattade regeringen beslut om att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå de anpassningar av svensk rätt som är nödvändiga för att NIS 2-direktivet och CER-direktivet ska kunna genomföras. Uppdraget ska redovisas senast 23 februari 2024.

Till överenskommelsen skrivs underbilagor där den lokala problembilden har kartlagts samt vilka prioriterade samverkansområden som fastställts.

9 Södertörns brandförsvarsförbund

Södertörns brandförsvarsförbund bedriver räddningstjänst för Tyresö kommun samt Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem och Södertälje. Tillsammans med Södertörns brandförsvarsförbund arbetar vi med ett helhetstänk för att uppnå en så god service som möjligt till alla som befinner sig i kommunen. Exempel på arbetsområden där vi samarbetar är kommunens krishantering, brottsförebyggande verksamhet, riskhantering och brand- och säkerhetsfrågor i plan- och byggprocessen.

Södertörns brandförsvarsförbund utbildar och utrustar även första insatspersoner- kommunens anlitade väktare som rör sig ute i kommunen. Tanken är att de ska kunna göra en första avhjälpande åtgärd innan räddningstjänsten kommer till platsen. Vid händelser som har betydande påverkan på samhället kontaktar räddningsledare kommunens tjänsteman i beredskap. Detta för att informera om händelsen och om kommunen behöver vidta åtgärder i det fortsatta arbetet.

Tyresö kommun ska, enligt LSO (2003:778), upprätta ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet samt ett handlingsprogram för räddningstjänst. Eftersom Södertörns brandförsvarsförbund har fått i uppdrag att bedriva räddningstjänst i kommunen är det Södertörns brandförsvarsförbund som skriver ett handlingsprogram som omfattar både förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Handlingsprogrammet är ett politiskt styrdokument och antas av direktionen för Södertörns brandförsvarsförbund för varje mandatperiod.

10 Hantering av olika händelser

Enligt Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, LEH (SFS 2006:544) ska kommunen, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalys, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser.

Samhällets krishanteringssystem bygger bl.a. på följande tre principer:

- Ansvarsprincipen – att den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer också har motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Aktörer har även ett ansvar att agera även i osäkra lägen. Den utökade ansvarsprincipen innebär att aktörerna ska stödja och samverka med varandra

- Närhetsprincipen – att samhällsstörningar ska hanteras där de inträffar och av de som är närmast berörda och ansvariga
- Likhetsprincipen – att aktörer inte ska göra större förändringar i organisationen än vad situationen kräver. Verksamheten under samhällsstörningar ska fungera som vid normala förhållanden, så långt det är möjligt

Tyresö kommun ska i och med det svara för inriktning, prioritering och samordning av de åtgärder som vidtas före, under och efter en krissituation. Det är viktigt att ha en beredskap och övad förmåga att hantera händelser som ställer krav på flexibilitet, beslutsförmåga, uthållighet och samordning. Tyresö kommuns beredskap och krishanteringsförmåga bidrar både till att behålla kontrollen och att hindra händelser från att bli värre.

Den normala verksamheten ska vara utgångspunkten för hantering av kriser. Det normala skyddet ska vara utgångspunkten för det extraordinära skyddet. Genom krisberedskap ska kommunen nå en godtagbar nivå för kommunens olika verksamheter oavsett krisens karaktär och omfattning.

Olika typer av oönskade händelser

En oönskad händelse är en händelse som kan ha negativa konsekvenser för människor, miljö och egendom. Förvaltningschefer har ett särskilt ansvar att identifiera tillfällen och frågor som kräver koordinering och centralt stöd. För att skapa en tydlig struktur utgår Tyresö kommun ifrån tre nivåer som beskriver oönskade händelsers allvarlighetsgrad: störning, särskild händelse och extraordinär händelse.

Störning

En störning är en händelse som kan hanteras inom verksamhetens ordinarie organisation. En störning kan kräva centralt stöd, till exempel samordnad information eller samordning, om fler än en av kommunens förvaltningar berörs.

Särskild händelse

En särskild händelse är en händelse som kräver kommunövergripande samordning och/eller centrala bedömningar och prioriteringar av resurser.

Extraordinär händelse – fredstida kriser

En extraordinär händelse är en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommunen.

Exempel på extraordinär händelse kan vara:

- Avbrott i dricksvattenförsörjning
- Avbrott i elförsörjning
- Översvämningar

- Stormar av större dignitet (Gudrun, Per)
- Pandemi (Covid 19)
- Intensivt snöfall

Om krisledningsnämndens ordförande bedömer att en händelse är extraordinär kan denne besluta att aktivera kommunens Krisledningsnämnd.

Krisledningsnämnden har mandat att fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden i nämnderna i den omfattning som anses nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning.

Risk- och sårbarhetsanalys

Alla kommuner är skyldiga att analysera vilka händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur händelser kan påverka den egna verksamheten.

Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas en risk- och sårbarhetsanalys, RSA, som fastställs av kommundirektören och ligger till grund för delar av denna handlingsplan. Syftet med arbetet är att minska sårbarheten i samhället och öka förmågan att hantera olika kriser. Sammanställning av Tyresö kommuns RSA baseras i huvudsak genom arbete i form av olika mötesforum, övningar och erfarenheter av inträffade händelser. Analyser sker både ur ett övergripande perspektiv och ur ett verksamhetsperspektiv. Inom arbetet med civilt försvar ingår även att titta på försörjningsstrategi vad gäller livsmedel, bränsle och vatten.

Riskanalyser och riskinventeringar inom kommunens verksamheter ska genomföras årligen och samordnas i arbetet med annan lagstiftning som säkerhetsskyddslagen, arbetsmiljölagen och lagen om skydd mot olyckor.

Organisation vid en kris eller allvarlig händelse

En krisledningsnämnd utses för varje mandatperiod av kommunfullmäktige. Krisledningsgrupp med stödfunktioner organiseras enligt kommundirektörens bestämmande.

Kommunens krisledning grupperas, efter larm, vid behov på plan 1 i kommunhuset. Förvaltningsvisa krisledningsgrupper organiseras och grupperas enligt respektive förvaltningschefs bestämmande.

Reservsamband i form av förbindelser till viktigare kommunala anläggningar är förberett att användas vid ett omfattande och långvarigt elavbrott. Viss personal ur Frivillig Resursgrupp avses för denna uppgift. Rakel - ett nationellt system för samverkan - har införskaffats till krisledningsgrupp.

Kommundirektören fastställer Riktlinjer för hantering av allvarlig eller extraordinär händelse som innehåller bestämmelser för kommunledningens organisation och verksamhet när kommunen måste övergå till anpassad organisation på grund av en allvarlig eller extraordinär händelse i fredstid.

Personal

Anställd personal planeras och kan omfördelas vid behov till andra arbetsuppgifter under extraordinära eller allvarliga händelser enligt kommundirektörens/respektive förvaltningschefs bestämmande.

Frivilligpersonal utnyttjas för förstärkning av krisorganisationen enligt överenskommelse mellan kommunen och berörda frivilligorganisationer.

I händelse av att regeringen beslutat om höjd beredskap inträder *totalförsvarsplikten* vilket innebär att alla mellan 16 och 70 år kan kallas in till tjänstgöring, antingen i militär (*värnplikt*) eller civil tjänstgöring inom exempelvis sjukvården och räddningstjänsten (civil plikt) eller i form av allmän tjänsteplikt. Utgångspunkten för allmän tjänsteplikt är att alla som kan, tjänstgör inom verksamheter som måste fungera även vid krigsfara och krig. Det kan betyda att en 1) fortsätter på sitt vanliga jobb, 2) tjänstgör enligt särskilt avtal som en kan ha genom medlemskap i en frivillig försvarsorganisation, eller 3) får i uppgift av Arbetsförmedlingen att utföra något annat arbete som är särskilt viktigt för totalförsvaret. I händelse av att totalförsvarsplikt inträder ska kommunen ha en planering som säkerställer personalförsörjningen så att kärnverksamheten upprätthålls.

Trygghets- och informationspunkter

I *Riktlinjer för trygghetspunkter i Tyresö kommun* (fastställd i KS 2023-02-21) fastslås att en trygghetspunkt ska vid behov inhysas i förutbestämda lokaler i kommunen som skyndsamt kan förberedas och utrustas för att kunna exempelvis dela information till medborgarna och agera uppsamlingsplats i händelse av evakuering. Trygghetspunkter ska kunna öppnas upp snabbt så att de som har behov av kommunal service eller information om rådande läge ska kunna vända sig dit och erbjudas stöd. Trygghetspunkterna ska vara dimensionerade för att kunna användas vid samhällsstörningar i situationer från kris till krig. Fyra av trygghetspunkterna kan även agera värmestugor med kapacitet att under en kortare tid ta emot utsatta medborgare vid extraordinära händelser, exempelvis orsakade av omfattande störningar eller avbrott i elförsörjningen eller vid andra allvarliga händelser som kräver någon form av utrymning eller omhändertagande till exempel vid omfattande bränder, olyckor eller utsläpp av farliga ämnen. Dessa trygghetspunkter är lokaler med förberedd reservkraft.

Kommunens krisledningsnämnd tar beslut om igångsättning av kollektiva värmestugor. Barn – och utbildningsförvaltningen organiserar i dessa fall en omhändertagandeleddning i vilken representanter från avdelningen samhällsmiljö- och infrastruktur ingår.

11 Civilt försvar

Med anledning av den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har planeringen för höjd beredskap (civilt försvar) återupptagits.

Planeringen för totalförsvaret ska utformas och dimensioneras för att möta ett väpnat angrepp mot Sverige, som inbegriper krigshandlingar på svenskt territorium. Utgångspunkten är att under minst tre månader kunna hantera en säkerhetspolitisk kris som innebär allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, samt krig under del av denna tid.⁹ Den fredstida krisberedskapen utgör grunden för det civila försvaret. Kommunen kan samordna arbetet med krisberedskap och civilt försvar, när det bedöms lämpligt.

Målet för det civila försvaret är att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar, och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Uppbyggnadsarbetet av det civila försvaret regleras i *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar som avser perioden 2018-2022 med revideringar till och med 2023*. Avsikten är att en ny överenskommelse undertecknas av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) under 2023 som ska reglera kommunernas arbete med både krisberedskap och civilt försvar. Tyresö kommun har påbörjat arbetet avseende de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser) så att kommunen på sikt kan fullgöra sin uppgift inom totalförsvaret i händelse av krigsfara och krig.

Prioriterade uppgifter är:

- Kompetenshöjning gällande totalförsvaret (ska enligt överenskommelsens vara genomförda till 2023-12-31 men kommer att därefter upprätthållas löpande)
- Grundläggande förberedelser i frågor av betydelse för totalförsvaret och Sveriges säkerhet (ska enligt överenskommelsen vara genomfört till 2023-12-31 men utvecklas kontinuerligt och kommer att stärkas i takt med att krigsorganisationen byggs upp)

---

⁹ Regeringens proposition 2020/21:30 Totalförsvaret 2021–2025 sida 84.

- Krigsorganisation och dess bemanning (ska vara genomfört till 2026-12-31)

Det behövs en kontinuerlig kompetenshöjning gällande totalförsvaret. En stor del av kommunens centrala beslutsfattare och tjänstepersoner har under de senaste åren efter återinförandet av totalförsvaret, genomgått riktade utbildningsinsatser. Ett NATO-inträde ställer emellertid nya och i viss mån fördjupade kompetenskrav på kommunens nyckelpersoner varmed en fortsatt satsning på kompetenshöjning behövs.

Grundläggande förberedelser i frågor av betydelse för totalförsvaret och Sveriges säkerhet har i Tyresö huvudsakligen fokuserats på att stärka säkerhetsskyddet. Säkerhetsskydd handlar om att skydda information och verksamheter som är av betydelse för Sveriges säkerhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och vissa andra hot. Säkerhetsskydd handlar också om att skydda verksamhet som omfattas av ett för Sverige förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsskydd. Överenskommelsen beskriver att kommunen ska ha de förutsättningarna som behövs och som följer av säkerhetsskyddslagen för att kunna arbeta med uppgifterna enligt 3 kap. i LEH, alltså uppbyggnaden av det civila försvaret och verksamhet under höjd beredskap. I kommunens *Riktlinjer för säkerhetsskydd* (antagna 2022-12-06) finns angivet de åtgärder, rutiner och materiel som behövs för att kunna hantera uppgifter som omfattas av sekretess och som rör Sveriges säkerhet utan att de röjs, ändras eller förstörs. Arbetet med säkerhetsskydd kommer dock ständigt att behöva utvecklas och stärkas i takt med att krigsorganisationen planeras, exempelvis kommer kommunen stärka kompetensen på signalskyddsområdet.

Arbetet med en plan för krigsorganisationen och personalplanering ~~ska~~ har påbörjats. I planen ska det framgå vad som behövs för att kommunen ska kunna bedriva samhällsviktiga verksamheter i kris och vid höjd beredskap. El, vatten och värme ska här prioriteras. Kommunen ska även kunna ta ansvar för de patienter som vid en krigssituation eller risk för sådan kommer att skrivas ut från akutsjukhusen. Alltså ska planering göras för ökad belastning och större vårdbehov.

Kommunstyrelsen är högsta civila totalförsvarsmyndighet på lokal nivå

Det är regeringen som tillkännager när höjd beredskap råder.

Under höjd beredskap och krig ska kommunstyrelsen leda kommunens verksamhet och – vid behov även samordna annan civil verksamhet på lokal nivå, oavsett huvudmannaskap.¹⁰

---

¹⁰ LEH § 2-6, kap. 2

Länsstyrelsen ska hållas underrättad om kommunens beredskapsläge under höjd beredskap. Kommunen kan komma att behöva ge stöd till andra myndigheter och ansvarar för de som vistas, verkar och bor inom det geografiska området.

Uppgifter för kommunstyrelsen vid höjd beredskap

- svara för ledningen av kommunens civila försvar
- vidta de åtgärder som behövs för försörjning med nödvändiga varor
- medverka i allmän ransonering
- medverka i övrigt vid genomförande av åtgärder som är viktiga för landets försörjning
- verka för samordning och samverkan mellan de verksamheter som bedrivs i kommunen

12 Utbildning

För att stärka kunskap och förmåga inom säkerhets- och trygghetsområdet krävs viss utbildning och förmågehöjande kunskaper.

Förtroendevalda och anställd personal ska få den utbildning och övning som behövs för att kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser och höjd beredskap. Även inom ramen för uppbyggnad av civilt försvar måste kunskapen höjas.

Genom utbildning och övning stärks förmågan att leda och i samverkan med andra aktörer lindras konsekvenserna av inträffade oönskade händelser. Inom övriga områden är kunskap och övning inför en ansträngande situation nödvändigt för att effekten ska kunna minska och hantering ska underlättas.

Kommunen har följande plan för detta under mandatperioden:

- Fortlöpande utbildning ska erbjudas inom området säkerhet - informationssäkerhet och personsäkerhet
- Respektive verksamhet ska utifrån årlig riskanalys planera för kompetensutveckling en gång per år inom sitt ansvarsområde.
- Övning/utbildning av krisledningsnämnd och krisledningsgrupp med stödfunktioner genomförs årligen genom kommundirektörens försorg.
- Övning/utbildning av förvaltningarnas egna krisledningsgrupper genomförs minst vartannat år genom respektive förvaltningschefs försorg.
- Övning /utbildning av omhändertagande i kollektiva värmestugor genomförs vartannat år genom kommundirektörens försorg.
- Utbildning av nyckelpersoner i krisorganisationen genomförs årligen genom respektive förvaltningschefs försorg i samarbete med säkerhetsenheten.
- Utveckling och kunskapshöjande forum för arbetet med tillgängliga resurser och personal genomförs två gånger per år.
- Frivilliga resursgruppen övas och utbildas årligen för dess uppdrag.

Utbildningsmål

- Svårigheter som kan uppstå under en kris eller allvarlig situation uppmärksammas.
- Styrkor och svagheter i ledarskap, kommunikation och samarbete klarläggs.
- Ansvar- och rollfördelning inom förvaltningar och mellan förvaltningar samt vid utökad samverkan med central krisledning förtydligas.
- Personer ingående i krisledningsorganisation har god kännedom om krishanteringssystemet, kommunens styr- och stöddokument, sin egen uppgift.
- Krisledningsgrupper är tränade att självständigt eller i samverkan hantera kriser.
- Öka beredskapen att agera säkert om hotfulla situationer uppstår.
- Öka förmågan för att informationssäkerheten ska upprätthållas och utvecklas följsamt utifrån verksamheternas beslut och ökande digitalisering.
- Öka förmågan för att integritetsskyddet ska upprätthållas och utvecklas följsamt utifrån verksamheternas beslut och ökande digitalisering.
- Öka förmågan att koppla ihop data- och integritetsskyddsfrågorna med informations- och cybersäkerhetsområdena.

13 Kommunikation och information

Information, extern samt intern, är en viktig del i trygghet- och säkerhetsarbetet. Kommunens olika informationskanaler ska användas för att initiera och understödja informationsinsatser i syfte att förbättra medvetandet.

Kommunens kommunikationspolicy och Riktlinjer för hantering av oönskad händelse anger rutiner och ansvarsfördelningen för kommunikation i trygghets- och säkerhetsarbetet.

Viktigt meddelande till allmänheten - VMA

Kommunen ska underhålla och prova de aggregat för utomhusalarmering, så kallat 'viktigt meddelande till allmänheten (VMA)', som behövs vid höjd beredskap. I det fall en utbyggnad av aggregat behövs gör man en bedömning av detta i samråd med Södertörns brandförsvarsförbund. Ansvaret för aggregaten ligger i kommunen på kommunstyrelseförvaltningen men drift sköts av Södertörns brandförsvarsförbund.

14 Prioriterade uppgifter 2023-2026

Extraordinära händelser och olika fredstida kriser kan nästan aldrig förebyggas. Det gäller därför i stället att försöka motverka händelsens fortsatta förlopp och lindra effekten av konsekvenserna, d.v.s. göra sårbarheten så liten som möjligt.

Det handlar främst om att

1. höja/bibehålla kompetensen
2. förbättra organisationen och
3. underhålla/förbättra det tekniska skyddet

Ekonomiska medel måste i och med det reserveras, främst vad gäller underhåll av tekniskt skydd men även för uppbyggnaden av försörjningsberedskapen.

Kommunen höjer/bibehåller kompetensen främst genom

- att information till anställda och allmänheten om samhällets sårbarhet, varning (VMA), hemberedskap och kommunens krisberedskap delges via hemsida och kampanjdagar.
- kontinuerlig utbildning/övning av förtroendevalda, anställda och frivilliga.
- tydliga rutiner för larmning och uppdaterade larmlistor.
- att Rakel för kommunens krisledning övas.
- uppdaterade planer för de verksamheter som är personalkrävande för att kunna hantera personalförsörjningen vid kriser som kan kräva extrapersonal, ändrade arbetstider och förändrad schemaläggning.
- säkerställd kommunikation inom de verksamheter som är av väsentlig betydelse för att uppdraget ska kunna fullföljas även om normala kommunikationsvägar är ur funktion
- uppdaterade och reviderade krisplaner
- säkerställt radiosamband vid utslagning av ordinarie teleföbindelser samt avtal med reservkraftsförsörjd Närradioförening
- rätt sammansatt grupp personer i POSOM
- kontinuerlig utbildning/övning av förtroendevalda, anställda och frivilliga att kunna ingå i POSOM

Kommunen förbättrar sin organisation främst genom

- rekrytera fler medlemmar till FRG -frivilliga resursgruppen.
- att underlätta för verksamheterna att på ett enhetligt sätt ska göra sina risk- och sårbarhetsanalyser vilket ger egna kontinuitetsplaner och verksamhetsanpassade krisplaner.
- att säkerställa förskoleverksamhet för barn vars föräldrar arbetar med kritiska och strategiska verksamheter.
- bygga upp en livsmedelsberedskap för att klara försörjningen av samhällsviktig verksamhet vid allvarliga störningar.
- bygga upp en drivmedelsberedskap för att klara försörjningen av samhällsviktig verksamhet vid allvarliga störningar
- samverka med privata aktörer och planera för hur företag ska kunna bidra och leverera varor och tjänster vid allvarliga störningar.
- speciellt fokus på utbildningsinsatser inom informationssäkerhet och integritetsskydd

- utifrån omvärldsbevakning och kartläggning säkerställa att alla förvaltningar fortsatt jobbar för att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer

Kommunen förbättrar det tekniska skyddet främst genom

- att fortsätta installera reservkraft för viktiga samhällsfunktioner.
- säkerställd service/underhåll och bränsle för reservkraft. planera för att utprova och inköpa eget reservvattenreningsverk och utökning av vattentankar
- säkerställd drivmedelsförsörjning till samhällsviktig verksamhet vid elavbrott.
- att redan i detaljplaneprocessen se över det som ska beaktas för att minimera riskerna för t.ex. en skogsbrand.

15 Uppföljning

En uppföljning av trygghet och säkerhetsarbetet ska genomföras varje år inom respektive enhet/förvaltning/bolag.

Resultatet av denna uppföljning ska rapporteras till respektive nämnd/styrelse samt till kommunstyrelsen enligt rutin.

Uppföljning av kommunens risk-och sårbarhetsanalys enligt Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, LEH (SFS 2006:544) ska rapporteras enligt länsstyrelsens direktiv.